

SZARVASI ÚJSÁG

Képes hetilap, a társadalom, közgazdaság és irodalom köréből.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 6 frt. — kr.
Félévre 3 frt. — kr.
Negyedévre 1 frt. 50 kr.

Egyes szám ára 12 kr.

MEGJELENIK:

hetenként egyszer. vasárnap.

Az előfizetési pénzek, úgy a lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőhöz Szarvasra czimzendők.

A nyílt-térben minden garmonsor díja 25 kr.

HIRDETÉSEK

jutányos áron vétetnek fel.

A hirdetések az „Arpád” irodalmi és nyomdai intézetbe küldendők.

Budapesten lapunk számára hirdetéseket elfogad Mudrony és György hírdetési irodája Barátok-tere 3. sz. Athenaeum 1. emelet; továbbá A. V. Goldberger, servitátor 3. sz. alatt.

A népnevelési egyesületek jelentősége.

— Gy. A.-tól. —

Közvetlenül a választások előtt, s így a dolog természeténél fogva csekély figyelmet keltve, megalakult Budapesten gróf Zichy Jenő kezdeményezésére és elnöklete alatt kiváló tanférfiakkal a népnevelési egyesületek szövetségének központi bizottsága.

A mozgalom nem új hazánkban. Báró Eötvös József, kezdeményezésére már régebben országszerte alakultak ily egyesületek; egy-kettő még most is létezik közülök, habár nagyobb része csak névleg vagy egyes kisdédóvó intézetek fentartására szorított munkakörrel. Zichy Jenő gróf a mozgalmat most országszerte megindítani törekszik, az egyes egyesületek úgy mint a francziák hasonló irányú egyesületeit, szövetségben akarja központosítani.

A népnevelési egyesületek feladata a lehető leg-
rövid időben kifejezve: a társadalom érdeklődését s gyámoltatását irányba venni a hazai népoktatási ügy javára. Nem lehet panaszkodnunk, hogy a társadalom eddig figyelmét kívül hagyta volna az iskolát. Ellenkezőleg a legújabb időkben mindinkább gyakoriabbak a népoktatási ügy felvirágoztatására hozott áldozatok; ma már el lehet mondani, hogy a kincstár és róm. kath. egyház után Magyarországon az iskola a legnagyobb úr. A — közoktatásügyi miniszter legutolsó jelentése szerint 1879-ben tisztán a népiskolai alapvagyon 16 $\frac{1}{2}$ millió volt, míg 1869-ben csak 5 $\frac{1}{4}$ millió. A nevezett évben magánosok adományából 542.646 forint folyt be s ebből tanszerekre s szegény tanulók segélyezésére 200.000 frt fordított. Ez összegen felül a kisdédóvó intézetek fentartására társadalmi úton 197.469 ft. gyűlt egybe s más célokra ugyanennyi. Az adakozások mértéke folyvást gyarapodik. A múlt évben számításom szerint mintegy 1.200.000 forint gyűlt be adakozások s alapítványok czimén magánosoktól

a közoktatásügyi céljaira s annak nagyobb része a népoktatásügyre esik. De a teendő még igen sok. Csak egy pár adatot sorolunk fel a miniszteri jelentésből. 1869-ben 2201 községben nem volt iskola és ezek között 302 olyan, hogy a gyermekek a nagy távolság miatt a szomszéd község iskoláiba sem járhattak. A tényleg létező iskolák közül volt 238 magán és 379 ugynevezett zug iskola; de a felekezeti iskolák nagy része is olyan, hogy a törvény kívánalmainak nem képes megfelelni. A tankötelesek közül 470,061 tehát közel egy fél millió nem járt rendszeren iskolába, 14 megyében a hiányzók száma az összes tankötelezettek egy harmadánál többet tesz. Az iskolába járó másfél millió gyermek közül 202.606 nak nem volt tankönyve, 15.715 iskola közül faiskola 8732-ben volt, gyűjtésményes taneszközök még kevesebb helyen. Egy-egy iskolában dologi kiadásra évenként csak 135 forint esik, különösen a szegény tanulók segélyezésére 1879-ben 3564 frttal kevesebbet költöttek mint a megelőző évben.

Ha e számadások közül csak azokat az elszomorító tényeket emeljük is ki, melyeken kizárólag a társadalomnak kell segíteni, minők a szegény tanulók felsegítése, tankönyvekkel ellátása, az iskola felszerelése, stb. elég ok van arra, hogy a népnevelési egyesületek megalakuljanak és működjenek. De ha a viszonyokat még alaposabban megvizsgáljuk, a bajok egész özönével találkozunk. A magyar nyelvet pár év előtt még 4941 iskolában nem tanították, s ma is sok helyen mellőzik, 1395 iskola csak bérházban van elhelyezve. Mintegy 2000 iskolában a rendes tanító fizetése sem megy 300 forintra, s vannak oly helyek, hol fáradságos munkájáért 80—100 frtot is alig fizetnek. 21 421 tanító közül 4544 nem volt e mun-

kára képesítve, s több száz van a képesítettek között is, ki hivatásának megfelelni képtelen. Falu helyen rendszeren csak egy pár téli hónapon át tart az oktatás, s nem 15 éves korukig, mint a törvény rendel, de 10 éves korukig is alig jönnek a gyermekek iskolába. Hat osztályu iskola, minőt a törvény megkövetel, a tizezer közül alig van egy. Iskolai és népkönyvtár 3000-nél több létezik, de a nép alig egy száznak veszi hasznát s helyette a butitíó ponyvairodalmi termékeket olvassa. Kisdedóvó intézet az egész országban csak 257 volt, iparoktatással foglalkozó iskola alig 30, felső nép- és polgári iskola csak 164.

Tagadhatatlan, hogy az utóbbi másfél évtized alatt közoktatás ügyünk jelentékenyen gyarapodott: de az érdem orozslánrésze az államé és egyes községeké, maga a társadalom nálunk a kisdedóvó intézeteken kívül alig hozott létre valami lényeges dolgot. Pedig kétségtelen, hogy a humanisztikus intézetek létesítésén és a szegények gyámolításán kívül épen a népoktatásügy felvirágoztatása képezi a társadalom főfeladatát. Nálunk is megkísérlettek többnemű feladatot: a felnőttek oktatása, kisdedóvás, háziipar terjesztése, felsőbb nőnevelés s más eféle először nem hivatalos uton indult meg, azonban mint említettük is, csak a kisdedóvás ügye volt, mely társadalmi uton is jelentékenyen előre haladt, a többi csaknem kivétel nélkül nagyon csekély külömbséggel képes fentartani magát ezúton. A különböző népoktatási célú kitüzött egyletek tagdíjából s jótékonycélú multságokból nagyrészt csak az egyleti kczelés költségeit képesek megtéríteni.

Az Eötvös által tervezett népnevelési egyesületek

szomorú vége és az adatok azt látszanak mutatni, hogy a társadalmi élet nálunk még nem érett, s ily mozgalmat előidézni és illendően fenntartani képtelen. Sokan csakugyan mosolyognak Zichy Jenő és társai ábrándos tervén és azt kivihetetlennek tartják. Maga a lelkes gróf csakugyan kissé tulment a czélon, midőn a népnevelési egyesületek feladatául csaknem mindent kitüzött, a mi a népoktatásügy körébe vág, s nem választotta külön a társadalom teendőit az állam feladatától. A kételkedésre így nagyon sok ok van, s e sorok írója sem tartozik a vérmes reményűek közé, kik azt hiszik, hogy a központi bizottság képes lesz rövid idő alatt ha nem is minden községben, de legalább minden törvényhatóságban egy-egy ily egyesületet alkotni, mely feladatának teljesen megfelel, s nemes munkájában kitartó lesz.

Azonban ha az eredmény egyelőre nem lehet a magyar társadalom közönyössége miatt fényes, hibás dolog e mozgalom megindítását kárhozhatni. Ma midőn a fővárosban a felnőttek oktatása és a rabok nevelése körül oly sokat tesznek, midőn a háziipar meghonosítása, selyemtenyésztés, méhészet s kertészet ügyében vándortanítók fölkellették a lelkesedést, midőn a népkönyvtárak, iskolai takarékpénztárak, tornászati s különösen a magyar nyelv tanítása érdekében új élet kezdődött, s midőn végre a szegény tanulókat segítő egyletek száma is szaporodott: ma meg van a biztos talaj melyen építeni lehet. Minden ily czélokért működő egylet népnevelési egylet, habár czime más s czéljának szűkebb kört szabott. Az egyletek egyesítése s esetleg néhány száz buzgó egyén tevékenységének felhasználása mindenesetre csak haszon lehet. Nem tagadom

T Á R S A G

Őszi napsugarak.

— Fővárosi társzalevél. —

Budapest, 1881. október 10-én.

Nem tudom mi okból, de én különösen szeretem az őszt. Nem tartozom azon emberek közzé, kik a tavaszt, a Kikelet ünnepét, tartják a legszebb évszaknak, hanem a palmat az ősznek, a Hervadás évadjának, itélem. Mert tagadhatatlan, szép, igazán szép, midőn a durva tél eltüntével a fakon rügyek fakadnak, midőn fű és virág kidugni igyekszik fejcskáját, midőn mindenütt új életnek jeleit látjuk: de lelkem mégis azt mondja, szebb az ősz.

A napsugar, a mely ilyenkor lágy és enyhe, végigrezeg a vidéken és költészettel aranyoz be minden egyes tárgyat. Valóban az ősz az az évszak, a mely legtöbb költészetet rejt magában. Nem hallottad-e még a falevél panaszos dalát midőn az őszi szellő letépi galyáról? Vagy nem láttad-e még soha a költöző madarakat kovályogva csüggedt szárnyaikkal? És midőn szép őszi nap az erdő mélyébe vonultal, nem érezted-e, hogy valami bűvös-bajos érzés ömlik el egész valódon, a mely érzést máskor sohasem tapasztaltad? Igen, a hervadásnak indult erdő feltárja ilyenkor titkait

és te e titkokat soha sem halgattad volna meg? Én ismerem az erdőt és itt at és elmondom neked.

Ősz volt akkor is, mint most. A falevél ép oly panaszosan hullott le akkor is és fejünk fölött ugyanazon madarak röpködtek mint ma. De akkor minderre nem figyeltem én. Kis kacsojat kezemben tartva nem érdekelt semmi körülöttünk. Teljesen szép szemébe merültem s áhitattal hallgattam a szavakat ajkairól:

— Elmégy, talán vissza sem jössz soha. De én nem tartóztatlak. Menj küzdj és érd el a czélt, melyet kitüzél magadnak. Ugy lehet e czélt elérni nem fogod soha de te azért ne csüggedj. Én rád fogok gondolni mindig . . .

Ne vess csak bátran, bajos olvasó! Sejtetted te is nemde, hogy az a boldog ifjú, kihez kedvese a főntebbi megszólítást intézte, nem én vagyok. Hasonló regényes kalandokat megtagadott tőlem a sors, de az ősz költői vonasairól elmélkedve, akaratlan is papirosomra cuszott e rajz. Karpótlasul azonban közlöm K i s s J ó z s e f n e k legújabb költeményét, melyet a „Petőfi-Társaság” ma délelőtti gyűlésén, roppant teszéssel fogadott a szamosan egybegyűlt közönség:

* * *

több szó és nagyobb füst lehet e mozgalom eredménye, mint kívánatos, de ne féljünk ettől sem, a magyar társadalomnak át kell menni a forrongó korszakon, mielőtt olyan lenne, mint az angol, mely lelkesedését tettekben inkább, mint szavakban önti ki. Lassan munkálva biztos sikerre juthatunk, s a népnevelési egyletek e sikert is előmozdítják.

Különösen fontos most a mozgalom felkarolása elvi szempontból. Ma már phrazis gyártóink nem csak azt emlegetik, hogy a népnevelés szent ügy s azt gyámolítani erkölcsi kötelesség, hanem azt is, hogy az iskola az igaz hazafiság palladiuma. Nem szükség sok szót fecsérelnem, gondolkozó ember tudni fogja, hogy ily ügyben a nemzetiségi feltékenység miatt a kormány kezei meg vannak kötve, míg a társadalom szabadon működhetik. S e működés kimondhatatlan horderejű. Politikai tevékenységünk bénított, míg bénított, míg hazánk határain belül vannak, kik a magyar állam eszme iránt ellenségesek vagy legalább közönyösek, szellemi és anyagi jólétünk veszélyeztetett, míg minden magyarországi ember nem egyuttal igaz magyar is. Mily sokat tehet egy lelkes férfiú, ki közséje lakóit rászoktatja, hogy a magyar népkönyvtárból olvassanak, ki jutalmakat tűzet ki azon gyermekeknek, kik a magyar nyelvben, történelemben legszebb haladást tanusítanak stb. stb., s mennél többet tehetnek egyleti uton! Bárcsak megértenék a néma szöveget, a kor intő igéjét a magyarok is. Ime szomszédunkban Bécsben pár hóval ezelőtt bocsátották ki a felhívást a „német iskola-egylet“ alapítására, s rövid idő alatt százezerek sereglettek a zászló körül, mert megértették, hogy ez valódi létkérdés.

Nálunk ellenben haboznak, alakítsunk-e népnevelési egyleteket s vajon lehet-e annak valami értelme?

Valóban szomorú dolog lenne, ha most is homokba futna a felvetett eszme. Most már tisztább fogalmaink lehetnek a kérdéstől, mint évtizeddel előbb, s most több az értelmes ember, ki tudja, miért kell ezt megtennünk. Ne ragaszkodjunk azokhoz, ne vitakozzunk egyes részletek felett: de alakítsuk meg országsszerle a népnevelési egyleteket!

H I R E K.

— (Bánfalvi Béla) szintársulata iránt közönségünk szokatlan közönyt tanusít; aminek részben az lehet az oka, hogy a társulat szokatlan későn jelentkezett városunkban, tudvalevőleg nálunk szeptemberhó lévén a színi idény, midőn még a mi szellős szinkörünkiől nem idegenkedik a közönség. A társulat pedig megérdemelné a nagyobb pártolást is, a mennyiben a megválasztott darabokat összevágólag, élvezhetően adja.

— (Jelentés.) Alólirott tisztelettel tudatja t. közönséggel, miszerint Szarvason mint szerződött zenekari karmester megtelepedvén: saját lakásán, vagy egyes családoknál zenetanításra vállalkozik. A feltételek megtudhatók alólirott lakásán: nagy templom-utca 495. sz. a. Tek. Plavecz ur házával szemben. — Szarvason, 1881. október 16. Fehér Poldi, okl. zenetanár.

— (A roncsoló toroklobb) szórványosan ismét mutatkozik városunkban. E ragályos kór a kaszinói helyiségben lakó szolga gyermekét is megtámadván, a szolgabírósnak igen helyesen — e hó végeig reudeletileg beszüntette a kaszinói helyiség látogatását, — minek folytán az egylet részére ideiglen a „Bárány“ vendéglő egy szobája béreltetett ki.

— (A városi körgát) kellő kiépítése — mely a

A cigányvajda elégiája.

— Kiss Józseftől. —

Meghalt a vajda — oda lett a vajda,
Megesett a szörnyű baleset rajta,
Busul a cigányság, egyre azt hajlja:
Ne neked, Dádé! benne vagy a bajba!

Mikor megérzé közelgő végét,
Egybehívá hét sátoralja népét,
S halkán a — szélsők alig-alig érték,
Elhaló-haldoklón szolt ilyeténkép:

„Im fogytán a szusz már a fujtatóba,
Pihenni tér a sátorok lakója,
Pihenését csönd s áldott béke ója,
Vihar nem lesz, se szél a bolygatója.

Aludni vágyom, hűséges vajdátok,
Még bucsuszóra végszavam halljátok,
Örökül én mást ugy sem hagyok rátok
Meg egy rossz ültöt s horpadt kalapacsot.

Viaskodj, rajkóm, tovább is a széllel,
Legyűród ne félj, türés fegyverével,

Sátrad kóhazzal soha ne cseréld fel,
A sator olykor palotával ér fel.

Mi kóházakban olyan nagyon ritka;
A boldogság a kóbor sátrak titka,
A satorponyva, mindenfelől nyitva,
Hamaráob kigyul a lappangó szikra.

A boldogságból én kivettem részem!
Egy szál hegedű — egy par tüzes szép szem —
(Ah végórámban is még rá emlékszem!)
Álom, üditő, mely tulatesz a mézen. —

Egy pipa dohány — egy ital víz — mi kell,
Még több? ki be nem tud érní ennyivel,
Satraink alól az sompolyogjon el,
Vándor szabadsagot az nem érdemel.

Bejártam körül a kerek világot;
Ó mindenütt szép akár merre járok!
De hol végig alunnám a nagy almot:
Szivem örökké csak egy helyre vágyott:

A börtönenben.

város biztonsága szempontjából nélkülözhetlen látszik — munkába vétetett, s az idevonatkozó adókivetési munkálatok is befejeztettek. Ideje volna már, ha a halásztelki védgátak renoválása is megkezdetnék, tekintettel az őszi áradásokra. Mint értesülénk e gátjavítási munkálatok — ellérőleg az eddigi szokástól — az idénre vállalkozónak adattak ki.

— (A p o s t a k ü l d e m é n y e k k é z b e s i t é s e) egyidő óta a leghanyagabbul történik városunkban, amin egyáltalában nem lehet csodálkozni, tekintve azt, hogy a szarvasi roppant postaforgalmat má s f é l e m b e r közvetíti. Állván a kézbesítői apparátus egy rendes kihordából, s ennek segédjéből egy 12 éves kis leányból. Az a része aztán a városnak, melyben ez a szegény kis leány végzi a kézbesítői tisztet: örül, ha 5 óra után kapja meg a pesti küldeményeket, mert hiszen az aradi posta küldeményeket az nap nem is kézbesíti. Tekintve már most azt, hogy a pesti küldemények d. u. 2 órakor már itt vannak: kiki beláthatja, hogy mégis csak nagy visszaélés a közönség türelmével ez a jelenlegi állapot, melyen a postahival könnyű szerrel segíthetne, ha nem csupán nyereséges üzletnek, hanem két oldalú méltányos kötelezettségnek tekintené a kézbesítést.

— (C s a b á n) báró Radvánszky Antal, a magyarhoni ev. egyház főfelügyelője több napig időzött, — fogadtatása ép oly ünnepélyes, mint meleg és szívélyes volt, s ott időzése alatt nemcsak az egyházi gyűléseken, hanem társadalmi körökben is, a mély tisztelet és rokonszenv számos jelével találkozott. Hogy ő is kellemes emlékekkel távozott bizonyítja az, miszerint jövő évre ismét megígérte látogatását.

— (A z o r o s h á z i) gazdasági kiállítás várákozáson felül jól sikerült. Ugy a helybeliek valamint különösen a közel vidék nagybirtokosai dicséretes érdeklődést tanúsítottak a kiállítás iránt, — a gyümölcs-, termény- és háziiparcikkek minden neme gazdagon és kiünő minőségileg volt képviselve, — hasonlóul az állatkiállítás is, s a kézműipar cikkek kiállítás a volt aránylag a legkisebb mérvű. A kiállításnak első napon 1360, s másodnapon 952 látogatója volt.

— (O r o s h á z á n) Zoltán Gyula színigazgató 35 tagból álló társulatával — szombaton kezdte meg a színi előadásokat.

— (O r o s h á z á n) Veres Lajos, egészen ujonnan rendezett könyvnyomdát nyitott.

— (B é k é s m e g y e) bizottsága, folyó évi szept-

tember 12-én tartott közgyűlést, a koresmari zárórak megyszerte leendő szabályozása tárgyában 300. bgy. 4190.881. ikt. sz. a. a következő szabályrendeletet adta ki: 1. Rendőri zár-idő — tekintet nélkül a megyében létező minden kisebb koresmara nézve — téli hónapokban esti 9 óra, nyári hónapokban esti 10 óra. 2. A következő községekben, ugymint: Gyula, Csaba, Szarvas, Békés és Orosháza községekben levő vendéglőkben és tekeasztalokkal bíró kávéházakban, cukrászatokban a zár-idő: télen esti 10 óra, nyáron esti 12 óra. 3. Az előbbi szakasz rendelkezése alól kivételt képeznek a csabai „Fiume“ és „Bárany-“hoz címzett nagyszálloda és vendégfogadó, — hol tekintettel a vasúti éjjeli közlekedésre — a záróra éjfél után 2 óráig, — de éjfél után kezdve csak zárt ajtók mellett. 4. Végre kivételt képeznek az országos vásárok, amikor valamennyi záróra télen-nyáron éjfél 12 óráig terjesztetik ki. 5. Téli hónapoknak tekintetnek: november, december, január, február, március és április, — nyári hónapoknak: május, június, július, augusztus, szeptember és október. Mely megyei szabályrendelet — kellőleg és a legkiterjedtebb módon meghirdetve, azon megjegyzéssel hozatik köztudomásra, hogy ezen — esetleg sérelmesnek talált szabályrendelet ellen, a netáni felfolyomódványok, legkésőbb folyó évi októberhó 30-áig beterjesztendők.

— (A b é k é s m e g y e i) orvos-gyógyszerész-egylet f. évi október 24-én reggeli 9 órakor B.-Csabán Varságh Béla tagtársunk lakásán közgyűlést tart, melyre a tagtárs urak tisztelettel meghívotnak. Tárgy: A folyó évi megyei járványos betegségek feletti eszmecsere. — B.-Csaba, 1881. október 1. — Dr. Kovács István, elnök. — Dr. Hajnal Albert, jegyző.

— (U j b a n k ó k) jönnek ismét forgalomba, ugyanis az osztrák-magyar bank főtanácsának múlt ülése alkalmával elhatározta hogy az 1880. május 1-ről kelt 100 frtos új bankjegyek kiadása az összes bankintézeteknél folyó évi okt. 31-én megkezdessék. Egyidejűleg a főtanács az alapszabályok 89. szakasza értelmében megállapította azon javaslatokat, melyek a szabadalmazott „osztrák nemzeti bank“ cizéjgyezésével jelenleg forgalomba levő 100 forintos osztrák értékű bankjegyek bevonása határidejének kitűzése iránt az osztrák és a magyar kormányok elé lesznek terjesztendők.

— (M a g y a r o r s z á g a s z o c z i a l i s t a v i l á g k o n g r e s s z u s o n.) A Churban ülésező szocialista világkongresszuson egy Ferenczy nevű magyar ember jelentést

Oda vigyetek hü véreim népem!
Hol a nap leszál füzes Olt vizében,
Messze Moldovában aranyos réten,
Ott az én sirom megásva régen.

Hej ott maradt el tőlem édes társam,
Hogy soha többé őt viszont ne lássam,
Hű kísérom a nagy barangolásban,
Szivem szerelme . . . sirját magam ástam.

Vén csontjaimat ott ágyazd be népem,
Ott lesz csak enyhe nekem, közelében.
Sohse félt! megférünk egy sírba szépen
S biztatjuk egymást, ha felnénk setétben.

Nos? ki igéri? Esdő számra hajtva
Nincsen ki megtenné, mit szivem óhajtna,

Oh renyhe n p te! te us a faj a! . . .
No de egyet még rátok biz a vajda.

Fülej? Ama sir tul messze hegyeken
M á s kincset is rejt, a mi drága nekem!
Vajdák kincset, botját ott rejtetem.
Ki oda elvisz — m i n d az övé legyen.

S mint ki fogas cselnek előre örül,
Furfangos mosoly jatszott ajka körül,
Hunorgott félig hunyt pillák mögül,
Elhallgatott és csend lett köröskörül.

Egy barna legény a vonót gyantázta,
Próbált uj nótát hurjain e gyászra,
És addig addig próbálta, cizifrázta,
Vajda lelke rég fönnjárt mennyországba.

tett a szocializmus állapotáról Magyarországon. Eszerint Magyarországon 18,000 (?) szociáldemokrata van, kik egy beteg-segélyzőegyesület alakjában vannak egyesülve, s egy házzal és egy nyomdával rendelkeznek. Lapjuk a „Munkás heti krónika.” A pártnak — ugymondá Ferenczi — semmi közvé sincs a forradalmárokhöz s az anarchistákhoz, hanem teljes szívből a német szocialista párthoz csatlakozik.

— (A z i s k o l a i f ö l d e k e l a d h a t ó k.) A vallás- és közoktatási miniszter tapasztalván, hogy az iskolai földek nagyon keveset jövedelmeznek, körrendeletben tudatta a hatóságokkal, hogy az ilyen s eddig elidegenithetlennek tartott földek eladhatók akképpen, hogy az előadásokból befolyó összeg kötvényezendő állampapírokban iskolai-alap czímen elhelyeztessék. Az ily eladás ügyében esetről-esetre a közigazgatási bizottság határozand s határozata jóváhagyás végett felterjesztendő leszen a miniszteriumhoz.

— (P a r a d o x o n.) A v - n i temetőben a következő sir felirat olvasható: „Itt nyugszik Kis Kati becsületes hajadon, élt 55 éveket. Szomorodott szívvel gyászolja szerető fia István.”

— (J ó z s e f f ő h e r c z e g) jelenleg családjával együtt Alesuthon tartózkodik és mindannyian viruló egészségnek örvendenek. A herczeg igen el van foglalva, mint hogy a nagy gyakorlatok és olaszországi utazása alatti visszauaradt és felhalmozódott honvéd főparancsnoksági teendőket most végezi s ebben báró Nyáry Adolf tábornok-főudvarmester nyújt neki segédkezet. A főherczeg kora reggel kel és este 9 órakor fekszik le. Szabad idejének egy részét családja körében, más részét a gazdaság körültekintésével tölti. József főherczeg e hó vége felé, midőn a király fővárosunkban fog időzni, néhány napra Budapestre jő. Az a terv, hogy a főherczegi család az az ősz egy részét a Margitszigeten fogja tölteni, s hogy oda Koburg Ágost özvegye is lerándul, az előrehaladt időny folytán abba maradt.

— (t e n i á l i s c s a l á s.) A napokban beállit egy prágai boltba, egy salonmészig öltözött, rendkívül tekintélyes ábrázatu uri ember, kinek jobb karja fel volt kötve. A nagy férfiú — szörnyűkép imponálván — megveszen vagy 200 forint áru portékát a boltostól, s alku nélkül, ropant grandezzával fizet, illetőleg fizetne, ha t. i. bugyellaris otthon nem maradt volna. De biz az otthon maradt. Mit?! Ilyen gentleman e félén nem jön zavarba, hanem szól: barátom boltos, adjon nekem papírost, rögtön irok nőmnek, ki a szomszéd szállodában van, azért a hitvány összegért. 15 hajlongás a boltos részéről, s azonnal a legfinomabb levélpapír állittatik a gentleman szolgálatára — A nemes gentleman meg is próbálja az írást, de hiába; mert bal kézzel az írás sehogy sem sikerül, lévén ő becses jobbja felkötve. — Ekkor így szól: barátom boltos! írja meg, legyen oly jó ezeket: Kedves nőm, küldj ne' em azonnal 200 forintot, ezen sorok átadójától. Károlyod. 16 hajlongás, s a jámbor boltos megírja a megirandókat, megjegyezvén, hogy őt is épen. Károlynak hívják, mint a nagyságos urat. — A „nagyságossal” jött posztasakálás inas pedig átvévén a levélkét, inasi grandezzával távozik. — — — Az idő telik, és sem pénz, sem inas. Eh; mond a gentleman, már magamnak kell utána kell néznem s elrobog. Délben hazá megy a boltos, dicsekedyén ne'jének a jó vásárral; hiszen jól van, kedvesem, mond a nő, de minek kellett nekem az a 200 forint? Micsoda 200 forint? No hát hiszen, itt a leveled, melyet egy inastól küldtél s kinek a 200 forintot ki is szolgáltattam, Tableau! Persze a gentleman és az inas két gazember volt, kik ily érdemkeresztre méltó furfanggal huzták be a jámbor boltost.

— (S z e g h a l m o n) a „Sinay kisedovoda,” építéséhez már hozzákezdték. Az építkezést Bórsóthy Géza f.-gyarmati fiatal mérnök vezeti.

— (H y m e n.) Szeghalmon, f. hó 10-éu vezette oltárhoz Starill Ferencz berettyószabályozási mérnök, a bájos és szellemdús Szász Mariska kisasszonyt. Nyoszolyóleányok voltak: a ritka szépségű Lickl nővérek Irma és Lujza k. n.; — násznagyok: Sall Károly kir. járásbíró és Soós József főjegyző; vőfélyek: Szász József, Szentiványi László és Christó Miklós. Ugyanott Németh József miniszteri hivatatalnok a napokban váltott jegyet Dietzl Etelkával, Dietzl Antal uradalmi főkertész kedves leányával.

N y i l a t k o z a t Mely szerint alulírottak kinyilatkoztatjuk, hogy a Rohoska Mihály és Sipos Sándor urak közt f. hó 9-én felmerült hecsületbeli ügy előttünk lovagias uton kiegyenlítettett.

Szarvas, 1881. október 14.

Haviar Dani.

Oláh Miklós,

R a v a s z I s t v á n.

Irodalom és művészet.

„Nana leánya.” Mach H. és társa budapesti könyvkereskedéséből (Sebestyén-tér 6. sz.) vettük e regény 7-ik és 8-ik füzetét. E regény mintegy folytatását képezi az oly nagy feltűnést okozott „Nana” czimű regénynek, mely a nagy hírre kapott Zola Emil tollából eredt. A „Nana leányáról” maguk a szerzők Sirren A. és Leverdier H., — azt mondják, hogy ezéljuk volt Nanát kiemelni a sárból, melybe Zola Emil veté és hogy ki akarják mutatni, hogy a legelvetemedettebb nő sincsen elveszve a társadalomra nézve; e szerint e regénynek egyik legfőbb érdeme annak nemes erkölcsiránya. — Az egész mű 15 füzetre fog terjedni. Egy füzet ára 30 kr.; postán, bérmentve 35 kr. Megrendelhető a fentebbi czégnél, vagy bármely más könyvkereskedésben.

Képünkhöz.

A lapunk mai számában között hangulatteljes rajz egy egész társadalmi drámát állit szemünk elé. Ott ül az elbukott férfi szomorú fegyencz ruhában a börtön mélyén, fejét lehajtva a durva szék támlájára, vigasztalhatatlanul a vigaszban is, melyet neje akarna nyújtani. Kis gyermekük naivan mosolyog az előtte érthetlen jelenet láttára, míg a börtönőr kisiet, hogy ne lássa a szívfacsaró jelenetet. Az egész képen a való élet van adva a maga borongós nyomorával, bűnével; inkább szánalmat, semmint megvetést ke. ve

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: Sipos Soma.

Nyilt-tér.

H I R D E T É S.

Darida Soma ezennel közhirrő teszi, miszerint a n a g y - u t c z a 486. számú háza, a mellék épületekkel együtt több évre házbérbe kiadó.

Bővebb értesítéssel fentnevezett tulajdonos szolgálhat.

DUPUY N. MAGPÁCZA.

Ninc t bé üszög!

Bátorkodom a közelgő gabna-velés idejére magpáczaomra a t. gazda közönség figyelmét felhívni, mely a buza, árpa, kukoricza és zab stb. **Üszög ellen biztos es esathatatlan** szernek bizonyult, és már 1878. évben a magy. királyi földmivelésügyi miniszterium által Magyarország mezőgazdáinak ajánlatott.

Azóta készítményem az egész osztrák-manorchiában meghonosodott, s ez évben is mérvadó, régibb vevőimtől, és pedig oly vidékekről, melyeken ez évben üszög sok kárt okozott. számos hízogó és elismerő nyilatkozat érkezett. — Páczaom használata nagyon egyszerű s ára viszonyítja hasznosságához — mérsekelt.

A n. t. gazda közönség kényelmét tartva szem előtt a birodalom legtöbb nagyobb városaiban raktárokat tartok, a melyekből ép úgy mint a bécsiből csomagonként **30 kr.** s (elég 20⁰ liter maghoz) megszerezhető. — Használati utasítás minden csomaghoz adatik.

Raktár Szarvason: MELIS LAJOS kereskedő urnál

6-6

a „Babérkoszorúhoz.”

Nagybecsü találmány méltánylása.

Hoff Janos es. kir. szállító urnak, kir. tanácsos. az arany érdemkereszt és korona tulajdonosa, több rendbeli magas rendjel lovagja,

F e l t a l á l ó j a

és egyedüli gyárosa a Hoff-János-féle maláta kivonatnak, a legtöbb európai fejedelmek udvari szállítója, **Bécsben, gyár Grabenhof Bräunerstrasse Nr. 2. Iród és gyári raktár, Graben. Bräunerstrasse Nr. 8.**

M a g a s í t é l e t e k

I. Vilmos Németország császára: „Jó malátakivonata.” I. Ferencz József osztrák ország császára: „Szívesen kitüntetem önt.” Szászország királya: „Jól tett királyné anyámnak.” Dánország királya: „Gyógytévő hatását éreztem.” Mecklenburg-Schwerin nagyhercege: „Elismerésem.”

G y ó g y t u d ó s í t á s.

Tekintetes ur! Ez alkalommal el nem mulaszthatom, hogy Önt arról ne értesítem miszerint feleségem az Ön maláta-örét gyengélkedés és köhögés ellen már egy fél év óta a legjobb sikerrel használja, mert feleségem — dacára annak, hogy egész gyógyszerárakat bevett — mégis esztendőnkint tavasszal és ősszel legnagyobb mértékben köhögött, ereje elveszett, azonban mióta a feleségem a malátasört fogyasztja egész jó színben van, köhögése el is hagyta. De azért mégis további rendelkezésig malátasört fog inni. Kírirom nyíltan, hogy a malátasör ellensége voltam, ellenben most pártolójává váltam. Kérek 58 palack maláta-kivonat-egészségerősítő-sört. — S.-A.-Ujhely, 1881. májushó 14-én. Tisztelettel G r o s s R o b e r t, felvigyázó az osztrák-magyar északnyugati vaspályánál.

4-12

I n t é s.

Valamennyi malátagyártmányok ragasztó czeduláin látható a feltaláló és első elő adító Hoff János mellképe mint védőjegy. E kép egy álló kerütlék, mely alatt Johann Hoff teljes aláírása látható. A hol ez a valóságot bizonyító jel hiányzik, ott csalás forog fenn és azon gyártmányt tessék mint meghamisítottat visszaadni — Két forinton aluli küldeményt nem foganosítunk.

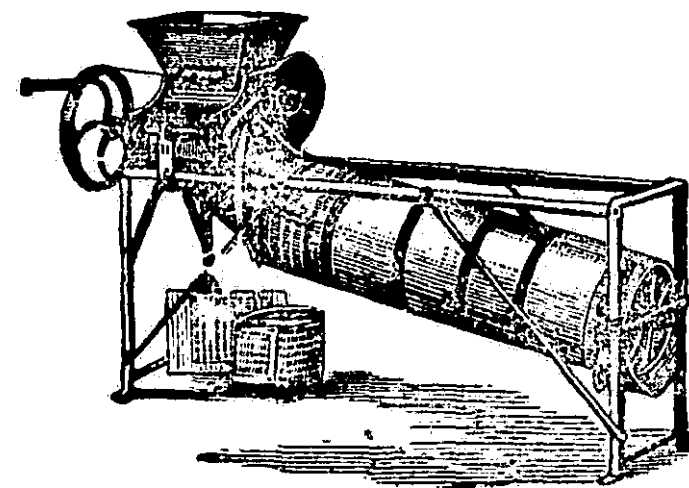
Főraktár Szarvason: Nyácsi Soma.

Főraktár Mező-Turon: Schreiber Sámson.

Ezüst érem Páris 1878.

Ada május 1-én 1881. arany érem.

Zala-Egerszeg május 2-án, 1881 első-díj

Brogle J. és Müller

gép- és rosta-lemez gyára

BUDAPESTEN, a Margit-híd közelében, készít

Trieuröket (konkoly választó) 6 különféle nagyságban.

Trieur hengereket malmok számára.

Koptatókat,

Szelelő rostákat,

Szitákat és rostákat, eséplőgépek számára.

20 - 30

Raktár Szarvason: ELEFÁNT PÁL urnál